

komunikace v jižní části hradiska Svatý Hostýn posbírána drobná kolekce keramiky z období popelnicových polí.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A small pottery collection from the recent contexts generally dated to the Urnfield culture was recovered during a new road construction carried out in the southern part of Sv. Hostýn (Chvalčov cadastral area, Kroměříž District).

Miroslav Popelka, Martin Paulus

Kroměříž (k. ú. Hradisko, okr. Kroměříž)

„Díly nad silnicí, Pod Hroby“

Mladší doba bronzová. Příkopové ohrazení. Sonda. Badatelský výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.3212558N, 17.3427372E

Během sondáže pro ověření výsledků plošného magnetometrického měření byla odkryta superpozice žlabových útvarů z části souvisejících s fortifikací z počátku mladší doby bronzové (Mikulková, Parma 2010; Spurný 1954).

Literatura

- Mikulková, B., Parma, D. 2010: Další pohled do osídlení Hradiska u Kroměříže – výzkum z roku 2006. In: V. Furmanek, E. Miroššayová (eds.): *Popelnicové polia a doba halštatská. Zborník referátov z 10. medzinárodnej konferencie „Popelnicové polia a doba halštatská“ Košice, 16.–19. september 2008. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes XI*. Nitra: Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied, 193–233.
Spurný, V. 1954: Pohled do osídlení Hradiska u Kroměříže ve střední době bronzové. *Památky archeologické* XLV, 357–374.

Summary

During a small excavation conducted to verify the results of a magnetometric survey in Hradisko (Kroměříž District), a superposition of trenches partly related to the fortification from the beginning of the Late Bronze Age was excavated.

David Parma, Jaroslav Peška

Kyjov (k. ú. Bohuslavice u Kyjova, okr. Hodonín)

„U Hradla“

Doba bronzová. Nález v druhotné poloze. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -563014.25, -1179444.00; -563031.50, -1179411.80; -563065.15, -1179465.69; -563040.61, -1179484.85

V únoru roku 2022 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., předstihový výzkum před plánovanou výstavbou VTL plynovodu Moravia ve střední části polní tratě „U Hradla“, která se rozkládá přibližně 1,2 km severozápadně od středu obce Bohuslavice. Existence dosud neznámé lokality v inundaci terénu při levém břehu stávajícího

toku říčky Kyjovka (Stupava) byla predikována na základě výsledků systematické terénní prospekce trasy zamýšleného plynovodu, realizované v roce 2013. Při třech kampaních povrchových sběrů zde bylo získáno neobvykle velké množství archeologických nálezů, mezi nimiž byly identifikovány mimo jiné zlomky keramických nádob a část hliněného podstavce z doby bronzové (lokality 03/14: Hlas et al. 2014). Po plošné skrývce nadloží se však ukázalo, že pod orniční vrstvou se nachází pouze novodobé navážky a vyrovnavky terénu, a že se tedy zcela určitě jedná o materiál v druhotné pozici.

Literatura

- Hlas, J., Kiecoň, M., Zezula, M. a kol. 2014: 6114/Moravia – VTL plynovod. *Zpráva o terénní prospekci a identifikaci archeologických lokalit I–III*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. 448/14. Uloženo: archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Summary

An archaeological excavation was carried out in the middle part of ‘U Hradla’ field (Bohuslavice u Kyjova cadastral area, Hodonín District) in February 2022 in the route of the Moravia high-pressure gas pipeline. In 2013, an unusual amount of archaeological finds, amongst which fragments of pottery vessels and part of a clay pedestal from the Bronze Age were identified, was recovered during a systematic surface survey. However, after the removal of overburden, it turned out that only recently accumulated material occurs under the topsoil, which means that the Bronze Age artefacts were deposited here secondarily.

Michal Přichystal

Lešany (k. ú. Lešany u Prostějova, okr. Prostějov)

intravilán, parc. č. 297/4.

Mohylová středodunajská kultura. Sídlisko. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -564521.01, -1130406.29

V měsících únoru až říjnu 2022 probíhal v Lešanech u Prostějova záchranný archeologický výzkum, realizovaný prostějovským pracovištěm Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., v souvislosti s výstavbou souboru osmi rodinných domů a jejich napojení na inženýrské sítě. Byly odkryty, prozkoumány a zdokumentovány celkem téměř tři desítky terénních archeologických situací. Ty poukazují na opakování osídlení stavbou dotčeného místa, které započalo již v 6. tisíciletí př. Kr., což dokládají stopy sídliště prvních moravských zemědělců, lidu kultury s lineární keramikou. Dalšími osadníky zde byli nositelé mohylové kultury střední doby bronzové, jejichž přítomnost dokládá především objekt K 519/2022 poskytující, kromě příznačné keramiky, také zlomek bronzového nože nebo srpu. Vedle keramiky z povrchových sběrů a zřejmě i zemědělskou činností rozrušeného hrobu(?) v poloze „Na Dluhošticích“ (Fojtík 2015, 133–134, Tab. 36–37) se tak jedná o další cenný doklad lidských aktivit v období střední doby bronzové na území dnešní obce Lešany.

Literatura

- Fojtík, P. 2015: Mohylová kultura střední doby bronzové na Prostějovsku I. *Katalog nálezů – svazek první*. Pravěk. Supplementum 30. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.

Summary

Settlement features of the Tumulus culture were investigated and documented during a rescue excavation in the built-up area of Lešná (Prostějov District). The findings valuably enrich not only the existing archaeological knowledge of this place but as well contribute to the understanding of the structure and nature of the Middle Bronze Age occupation in the western part of the Prostějov region.

Pavel Fojtík

Lešná (okr. Vsetín)

„Ve Rzu“.

Slezská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.
Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.,
inv. č. 26/2022-100-1 – 26/2022-200-9.

Lokalizace: WGS-84: 49.5253456N, 17.9178697E

Od dubna do července 2022 bylo v rámci záchranného archeologického výzkumu před stavbou silnice „I/35 Lešná – Palačov“ zkoumáno slezskoplatěnické sídliště.

Lokalita se nacházela na mírném jihovýchodním svahu nad potokem Žebrák, který protéká v silně zařízlém korytě. Zároveň se jednalo o severní okraj širokého rovného údolí řeky Bečvy. Svah byl značně ovlivněn erozí, takže se na mnoha místech nacházela jen slabá vrstva ornice. Tato situace významně ovlivňuje stav dochovaných zahloubených objektů. Zvláště v nižších částech svahu není výjimkou, že se ze zahloubených jam dochovávají jen úplná dna.

Celkem se podařilo zachytit necelou stovku zahloubených sídlištních jam, většinou nevýrazných jak obsahem, tak svým charakterem. Z celé lokality se podařilo získat 12 beden převážně keramického materiálu, doplněného několika zrnotěrkami a několika kusy štípané kamenné industrie. Kovové artefakty se na sídlišti bohužel získat nepodařilo.

Všechny nálezy patřily slezskoplatěnické kultuře.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Almost one hundred settlement features of the Silesian-Platěnice culture (Final Bronze Age) were discovered during a rescue excavation carried out in ‘Ve Rzu’ field (Lešná cadastral area, Vsetín District).

Jakub Novotný

Martinice (k. ú. Martinice u Holešova, okr. Kroměříž) „Zadní osmuží“.

Nitranská kultura. Pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.3046361, 17.5822475; 49.3049403, 17.5808044;
49.3053250, 17.5809656; 49.3050697, 17.5824086

V březnu roku 2022 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., záchranný archeologický výzkum na stavbě R4901 Hulín – Fryšták, na lokalitě Martinice 2, v polní trati „Zadní osmuží“. Zkoumaná lokalita leží ZZJ od obce Martinice, ve vzdálenosti cca 1,8 km od centra obce. Nadmořská výška lokality je 231 m.

Během skrývek ornice zde bylo objeveno 16 hrobových celků a čtyři menší archeologické objekty. Z jednoho z hrobů byl vyzvednut šálek zdobený šnúrovým ornamentem. Tento nález dovoluje přiřadit hrobový celek ke kultuře nitranské. Datace ostatních hrobů bude možná až po laboratorním zpracování keramických nálezů. Kromě nitranské složky se na pohřebišti objevily hroby spadající do pozdního eneolitu – do kultury zvoncovitých pohárů (viz oddíl Eneolit).

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A burial ground from the Eneolithic and Early Bronze Age was discovered during a rescue archaeological excavation in Martinice u Holešova (Kroměříž District). In total, 16 graves of the Bell Beaker and Nitra cultures were investigated (see also the Eneolithic section).

Arkadiusz Tájer

Mladče (okr. Olomouc) vrch Třesín.

Pozdní doba bronzová. Depot. Průzkum detektorem kovu.
Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84: 49.7146953N, 17.0009456E (přibližná poloha)

V roce 2022 získalo Vlastivědné muzeum v Olomouci část hromadného nálezu bronzových předmětů, který dle sdělení nálezce pochází ze severní strany vrchu Třesína. Artefakty byly objeveny pomocí detektoru kovů v roce 2006 s tím, že podle popisu objevitele měly být uložené vedle bronzové plechové nádoby. Nálezy po zjištění, že jde o archeologický nález, propadl pod tlakem fám v tehdejší detektorářské komunitě obavám z možného postihu a depotu se záhy zbavil. Při této příležitosti došlo k oddělení bronzové nádoby, po níž všechny stopy mizí, od zbytku depotu. Až s odstupem několika let došlo po různých peripetiích k předání devíti kruhových šperků do rukou archeologů (nejprve D. Víchovi z Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě, p. o., následně J. Halamovi z Vlastivědného muzea v Šumperku, p. o.). Bohužel neznáme přesné místo nálezu, ale k dispozici je pořízená fotografie zachycující výkop do země.

Vápencový vrch Třesín leží nedaleko Mladče na Olomoucku a představuje výraznou krajinnou dominantu. Vrch patří ke známým středomoravským archeologickým lokalitám, přičemž na východním úbočí kopce se nachází Mladčeské jeskyně, které představují jedno z klíčových paleolitických nalezišť ve střední Evropě (např. Oliva 2003; 2016, 221–22). Opakován byla osídlena zejména východní část Třesína v poloze „Plavatisko“ (srov. Skutil 1938, 59–60; Tymonová 2000, 96–97; Valoch 2007, 71–72; Hlubek 2021). V roce 2020 se v dané poloze podařilo identifikovat zbytky opevnění tvořeného dvojitým valom a příkopem, které ale zatím nejsou jednoznačně datovány (Parma et al. 2021, 44–45).

Předanou část depotu ze severní strany Třesína reprezentuje devět kruhových šperků určených ke zdobení rukou a nohou (obr. 17). Všechny můžeme přiřadit k M. Salašem vyčleněné variantě otevřeného houpačkovitého kruhového šperku (Salaš 2005, 97). Těla všech artefaktů jsou mírně prohnutá, mají bikonvexní průřez a rovně seřezané konce, z nichž některé jsou mírně vyhnuté. Vnější strany zdobí jemná rytá výzdoba v podobě